Skolinspektionen

Beslut

2010-11-18

Dnr 43-2010:134

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av S:t Jörgens skola
i Helsingborgs kommun

Skolinspektionen

Beslut

2010-11-18

Dnr 43-2010:134

Rektorn vid

S:t Jörgens skola

Helsingborgs kommun

Tillsyn i S:t Jörgens skola

Förskoleklass

Grundskola 1–6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som S:t Jörgens skola och Helsingborgs kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

S:t Jörgens skola är en liten skola som ligger centrala delarna av Helsingborg. Samarbetet mellan arbetslagen fungerar bra och eleverna upplever exempelvis att de med stigande ålder och mognad kan påverka mer och mer innehållet i undervisningen. Detsamma gäller hur de kan vara med och bestämma hur de ska arbeta och hur de vill redovisa sina arbeten. Detta var ett av områdena skolan fick kritik vid Skolverkets inspektion 2004.

De tre behörighetsgivande ämnena engelska, matematik och svenska är prioriterade på skolan. I övriga ämnen sker det inte en lika noggrann uppföljning. Ingen på skolan kunde exempelvis visa på vilket ämne som skolan når högst måluppnåelse i och detsamma gäller vilka ämnen de når målen i lägre grad. Detta kan vara viktigt i skolans utvecklingsarbete. Skolan behöver också tillse att eleverna medges att medverka mer då skolans kvalitetsredovisning skrivs.

Skolinspektionen, Gasverksgatan 1, 222 29 Lund, Besök: Gasverksgatan 1, Lund
Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 07
www.skolinspektionen.se

Skolan har en likabehandlingsplan/Plan mot kränkande behandling. Denna är dock alltför generellt skriven och visar inte på de specifika områden som skolan behöver arbeta mer med. Det genomförs en kartläggning över problemområden men denna kartläggning beskrivs inte i planen mot kränkande behandling och det framgår inte heller vilka åtgärder skolan ska vidta. Planen behöver också tydligare beskriva vad eleverna ska göra om de upptäcker någon form av kränkande behandling.

Skolinspektionen fick under besökstillfället information om att det finns olika former av ”bestraffningsmodeller” på skolan. Eleverna fick till exempel så kallade solstrålar de kunde samla ihop för att få en gemensam belöning. Om någon elev bröt mot ordningsreglerna fick klassen inte någon solstråle och detta kunde innebära att belöningen togs bort.

Åtgärdsprogrammen skrivs en i gemensam mall som innehåller de delar författningarna kräver. Skolan kan dock förbättra beskrivningen av de åtgärder skolan ska vidta för att göra det möjligt för eleverna att nå målen. Studiehandledning på modersmål ges inte trots att det finns ett behov av detta på skolan.

Det finns få elever med invandrarbakgrund på skolan. Eleverna läser inte svenska som andraspråk enligt den för ämnet gällande kursplanen, utan eleverna får stöd i den ordinarie svenskundervisningen. De kan däremot bli prövade mot målen i kursplanen för svenska som andraspråk.

Skolinspektionen har i tillsynen av S:t Jörgens skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst uppnåendemålen i samtliga ämnen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Skolan utvärderar inte regelbundet elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav (Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg).
- Undervisningen utgår inte utifrån och omfattar inte kursplanen för svenska som andraspråk (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer (SKOLFS 2000:135)).
- Ordningsregler är inte förankrade, och anpassade efter skolans förhållande (6 kap. grundskoleförordningen).
- Skolan inte har en plan mot kränkande behandling som motsvarar lagens krav (14 a kap.8 § skollagen, 2 § Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Skolan erbjuder inte och informerar inte om språkval enligt författningarnas krav (2 kap. 17-18 §§ grundskoleförordningen; Lpo 94, 2.6 Skolan och omvärlden).

- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte förordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Studiehandledning på modersmål ges inte till de elever som har behov av det (5 kap. grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1–2

Rektor och Helsingborgs kommun har ansvar för att S:t Jörgens skola brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Helsingborgs kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Helsingborgs kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredarna Marcus Johansson och Annika Mullaart Ed.

På Skolinspektionens vägnar

Viveca Serder

Enhetschef

Per Joel Jarlunger

Undervisningsråd/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 **Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan**

Bilaga 2 **Tillsynsprotokoll och bedömningar för S:t Jörgens skola**

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Helsingborgs kommun under läsåret 2010/2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte S.t Jörgens skola den 28 oktober 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat**, **pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och S:t Jörgens skola, dels den information som samlats in under besöket. I S:t Jörgens skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på S:t Jörgens skola

S:t Jörgens skola	Antal elever
Förskoleklass	41
Grundskola	217

Källa: S:t Jörgens skola 2010-10-28

S:t Jörgens skolområde består av skolan och tre förskolor. Skolan ligger centralt i Helsingborg och byggnaden är från 1800-talet. De tre förskolorna ligger inte i anslutning till skolan och detsamma gäller för förskoleklassen som bedriver sin verksamhet i andra lokaler än skolans. Trots detta finns ett gott samarbete mellan skolan och då framförallt årskurs 1–2 och förskoleklassen. Det finns bland annat mentorer utsedda som gör det möjligt för förskoleklassens barn att komma i kontakt med skolan. Viss förskoleverksamhet genomförs också på skolan.

Skolan leds av två sedan sommaren nyanställda rektorer och lärarna är organiserade i arbetslag årskurs 1–2, 3–4 och 5–6.

De områden skolan hade behov av förbättringsinsatser enligt Skolverkets inspektion 2004 var följande:

- Skolans ansträngningar att göra eleverna delaktiga i planeringen av sitt skolarbete bör bli tydligare.
- Skolans mobbningsplan bör utvecklas till att även omfatta en beskrivning av hur arbetet mot kränkande behandling skall genomföras.
- Skolans ledning, och i samband härmed rektorns ansvar som pedagogisk ledare, bör tydliggöras.

Tillsynsprotokoll för S:t Jörgens skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

- [x] **Kunskaper**

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

- [ ] **Fokus på skolans uppdrag**
- [x] **Lärarnas bedömning och utvärdering**
- [ ] **Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**

Skolans lärandemiljö

- [x] **Fokus på lärande**
- [ ] **Tillit till elevens förmåga**
- [x] **Trygghet och studiero**

Enskild elevs rätt

- [ ] **Bedömning (och betyg)**
- [x] **Undervisningstid och val**
- [x] **Särskilt stöd**
- [ ] **Studie- och yrkesvägledning**
- [ ] **Avgifter**
- [ ] **Rektorns beslutsfattande**

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst uppnåendemålen i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolans resultat har varit mycket bra, I huvudsak har alla av eleverna nått målen för undervisningen under åren 2005-2008. Enligt skolverkets statistik 2009 når 93 procent kravnivån för godkänt på det nationella provet i engelska. Motsvarande siffra för matematik är 92 procent och för svenska 94 procent. Av eleverna i årskurs 3 når 100 procent målen i matematik och 95 procent målen i svenska på de nationella proven. Skolinspektionen har vid inspektionstillfället bland annat konstaterat att studiehandledning på modersmålet inte förekommer och att åtgärdsprogrammens innehåll kan förbättras. Detta föranleder bedömningen att S.t Jörgens skola kan vidta ytterligare åtgärder för att ge eleverna möjlighet att nå en högre måluppfyllelse.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolan utvärderar inte regelbundet elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

Vid intervjuer med lärare och rektor framkommer att lärarna främst följer upp elevernas kunskapsutveckling i svenska, matematik och engelska. I övriga ämnen sker ingen systematisk uppföljning utifrån kraven i kursplanerna. Lärarna genomför till viss del utvärderingar inom sina ämnen men resultatet av dessa utvärderingar stannar kvar hos lärarna och sprids inte till rektorn och andra lärare och används inte i skolans övergripande kvalitetsarbete.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Undervisningen utgår inte från och omfattar inte kursplanen för svenska som andraspråk.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer (SKOLFS 2000:135)

Motivering:

Skolan har endast ett fåtal elever med invandrarbakgrund. En del av dessa elever har rektorn bedömt vara i behov av att läsa svenska som andra språk. Undervisningen i detta ämne sker i form av stöd där eleverna går ifrån den ordinarie undervisningen i svenska. Stödundervisningen utgår inte från kursplanerna i svenska som andraspråk men eleverna kan vid behov bli prövade utifrån målen för svenska som andra språk.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Ordningsregler är inte förankrade och anpassade efter skolans förhållande.

Författningsstöd:

6 kap. grundskoleförordningen

Motivering:

Vid intervjuer med elever och lärare framkommer att det finns disciplinära åtgärder som inte är förenliga med förordningen. Eleverna upplever att det finns bestraffningsmodeller som bygger på att eleverna kan bli bestraffade om de inte samlar ihop tillräckligt med poäng (solstrålar). Konsekvensen kan bli att elever inte får titta på en film som de planerat att göra. Lärarna säger i intervjun att dessa åtgärder har funnits på skolan men de ska vara borttagna. Skolinspektionen vill uppmärksamma skolan på att förtydliga för eleverna att dessa regler inte längre gäller.

Bedömning:

Skolan inte har en plan mot kränkande behandling som motsvarar lagens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen, 2 § Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Skolans gällande plan mot kränkande behandling, som ingår i skolans likabehandlingsplan, är alltför generellt skriven. Vid intervjuer med eleverna framkommer att det finns situationer och platser som utgör riskområden för kränkande behandling. Skolan måste ange konkreta tidsatta åtgärder som skolan ska genomföra under verksamhetsåret för att förebygga och förhindra att kränkande behandling sker. Skolan genomför en kartläggning men denna syns inte i Planen mot kränkande behandling. Eleverna ska också aktivt delta i framtagandet av planen mot kränkande behandling, vilket inte sker i dagsläget. Planen behöver även förtydliga vilka rutiner som gäller om en vuxen kränker ett barn eller en elev.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Skolan erbjuder inte och informerar inte om språkval enligt författningarnas krav.

Författningsstöd:

2 kap. 17-18 §§ grundskoleförordningen; Lpo 94, 2.6 Skolan och omvärlden

Motivering:

Skolan erbjuder från skolår 6 som språkval tyska, spanska, franska. Som alternativ till ett modernt språk finns svenska/engelska. Eleverna får genom en blankett göra sina språkval i skolår 5. Det saknas information kring och möjlighet att som språkval söka sitt modersmål, teckenspråk, eller något av minoritetsspråken om man uppfyller grundkraven för dessa.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte förordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolinspektionen har läst ett urval av åtgärdsprogram. Av dessa kan man inte alltid utläsa skolans åtgärder. Skolan beskriver endast sina åtgärder genom att tilldela tid för särskilt stöd och inte vilka konkreta åtgärder skolan ska genomföra under dessa tider för att göra det möjligt för eleverna att nå målen.

Bedömning:

Studiehandledning på modersmål ges inte till de elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. grundskoleförordningen

Motivering:

Vid intervjuer med lärare och rektor framkommer att studiehandledning på modersmål inte erbjuds vid inspektionstillfället. Någon utredning om behov finns eller inte genomförs inte på skolan.